

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-uteza 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Andrássy javaslata.

Itt állunk tehát a nagy kérdés előtt. Készen van Andrássy Gyulának az országgyűlési képviselők választásáról szóló javaslata várva a bírálatot s a sorsa feletti döntést, és úgy érzi mindenki, hogy nem volt még javaslat a Ház asztalán, melynek sorsa oly mélyen és elhatározóan érintette volna nemzetünk jövőjét, mint az Andrássy. Végrehajtási novella. szeszadótörvény lehet jó, vagy rossz, de nem igen lehet döntő egy nemzet sorsára nézve, mert mihielyt rossz volta a gyakorlatból kitűnik, nagyobb nehézségeknélkül lehet rajta segíteni. De egy képviselőválasztási törvény, na rossz, az a mi sajátos viszonyaink között nemzeti veszedelmet jelent.

Ezért ének most történelmi jelentőségű napokat, ezért kell higgadtan, körültekintően lennünk a bírálatban, elszántan a meggyőződésünkért folytatott küzdelemben.

Ha teljes higgadsággal vizsgáljuk Andrássy javaslatát s figyelembe vesszük azokat a sajátságos viszonyokat, melyekre Magyarországon mindenkor tekintettel kell lennünk, magától elibénk áll az a kérdés, vajjon lehet-e, szabad-e

Magyarországon bármely reformnál általános, abszolút elveket érvényesíteni. Bajosan.

Bármennyire szép és tiszteletreméltó elv legyen is az, hogy egy állam polgárai, mint olyanok, egyenlő polgári jogokat élvezzenek. Magyarországon ennek az elvnek következetes megvalósítása nemzeti veszedelmeket rejt magában, mert óriási összefüggő területek lökődnek például a nemzetiségi törekvéseknek.

E veszedelmeket csak a választókerületek jól átgondolt új felosztása mérsékelhetné kellőképpen.

Erre vonatkozó javaslat azonban nincs előttünk s így ily irányu okoskodásainkban nincs mire támaszkodnunk.

Andrássy javaslata választási javaslatából és annak megokolásából kitűnik, hogy a belügyminiszter a polgári jogegyenlőség elvét nem merete javaslatának sarkkövévé tenni tekintettel a fent érintett komoly aggodalmakra.

A megokolás szerint a javaslat a magyar nemzeti érdekeket tartja elsősorban szem előtt, az általános jogegyenlőség elvének rovására.

Ha valamely törvényjavaslat tényleg a magyar nemzeti állam szent eszméjét szolgálja, akkor már igazán

abszolút elv ide, abszolút elv oda, a nemzeti érdek mindennél előbbre való, előbbre való tehát azoknál az elveknél is, melyeket bizonyos időben az elmélet jog emberei előtérbe állítanak.

Ha azonban Andrássy javaslata tényleg a magyar nemzeti érdekek biztosítására alkotott törvénytervezet volna, annak nemcsak a megokolásában kellene kifejezve lennie, hanem annak, hogy úgy mondjuk le kellene rinia az egész javaslatról magáról.

Nem szólunk a pluralitás ellen, bár az határozott ellentétben van a jogegyenlőség elvével. Magyarországon tényleg kérdés tárgya lehet, hogy tanácsos-e minden magyar polgárnak egyforma befolyást engedni a nemzet sorsának intézésére.

Ha erre a kérdésre higgadt megfontolás után azt feleljük, hogy *nem*; akkor a javaslatnak azt az elvét, hogy a nehéz problémát a pluralitás elvével tartja megoldhatónak, egészében véve nem helyteleníthetjük.

Az elv kivitele azonban megint más kérdés.

Ugy ahogy a pluralitást Andrássy javaslata állítja be, az csak a jogegyenlőség elvének félrelökését jelenti,

TARCA.

Öt perc — mehet!

*Az első percben megfogom kezéd
S feledve mást — réám ragyog szemed!*

*A másodikban vállaimra dölve
Igaz szerelmet esküdsz, — mindörökre.*

*A csók a harmadik perc. Azalatt
Enyém — szived lán? nem! — az ajkad!*

*A negyedikben szép szemedbe nézek,
Ce már a csókot — alig alig érsed!*

*Valaki jön. Elengeded kezem;
Öt perc! Eltűnik... Én — s a szerelem!*
Déysi Sándor.

Fecsegések.

Irta és Ungváron, a Kereskedelmi Csarnok nov. 8-án tartott mulatságán felolvasta Kondor Emil.
Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Azt mondják az öregek, hogy még soha olyan rossz időket nem éltünk, mint ma. Egy

pusztító járvány dühög az egész kontinensen, melynek szérurát egy professzor sem bírja felfedezni. Mit gondolnak, hogy hívják ennek a veszedelmes betegségnak a nevét: Zsebsorvadás! Azt a pár garast is, a mit oly nehezen félreraknak a bankba, töltetlen Browningokkal kirabolják és bádogszelencébe rakva vetik a földbe a honnan ugyancsak hamar kibúvik. Lépten-nyomon csak ezt a két szót hallani: nincs pénz, nincs pénz és ismét csak nincs pénz. Ez ma a jelszó! Manapság senkinek sincsen pénze! Volt idő, a mikor a világ kétféle emberekre volt felosztva. Emberekre, a kiknek van pénzük és emberekre, a kiknek nincsen pénzük. Ez utóbbiak nem is voltak emberek, hanem vagy ördögök, t. i. szegény ördögök, vagy angyalok, a türelem és lemondás angyalai.

Már régi dolog, hogy pénz, fogak és asszony nélkül jövünk a világra, ugyszintén pénz, fogak és asszony nélkül megyünk a másvilágra. Hát akkor mit csinálunk mi tulajdonképpen ezen a világon? Mennyi szenvedésen, mennyi fájdalommal mennyi lázon kell keresztülesnünk, míg a fogakat és az asszonyt megkapjuk. És ha már egyszer megkaptuk, az egész éven csak fájdalmat okoznak nekünk, úgy, hogy gyakran mind a kettőt ki kell húzatni. A fogak és asszonyok maguk-

tól jönnek és ha nem jól gondozzuk őket, meglazulnak. Egyedül a pénz nem jön magától és igen gyakran megy az ember a más világra anélkül, hogy csak egyszer is pénze lett volna. Igazán kíváncsi vagyok egy ilyen embernek a feleletére, ha ugyan odafenn megkérdik tőle, hogy „Ugyan mit csináltál a világon?”

A gazdagoknál van a pénz. Ez a szerecsétienség! Ha egyszer a szegény embereknek volna a pénz, akkor látnók csak, mily szegény ördög egy ilyen gazdag kuvik! Nem kunszt kérem atasan gazdagnak lenni annak, a kinek sok a pénze és nem érdem szegénynek lenni annak, a kinek nincs pénze.

Oh, mi az ember pénz nélkül? Szöveg dal nélkül, egy felmelegített élet, egy lehullott gyümölcs, egy öreg kokott, egy kalendárium a múlt évről stb. stb.

És e mellett a cudar állapot mellett ráadásul még be is novelláztak nekünk, mit sokkal helyesebb lett volna végrehajtási tragédiának elnevezni. Eddig, ha elfogyott a dohány, volt hitel quantum satis, most — befagyott, se pénz, se posztó. Tessék ilyen körülmények között tisztességesen megélni! Az összes források kiapadtak!

Milyen pompásan jöttek úgy pénzfogytán a kékhasu amerikai dollárocskák, mik

Eisler Károly divatáruházában Nyiregyházán

rendkívüli nagy választékban érkeztek meg az újdonságok egymint:

kalapok, cipők, nyakkendők, kocsitakarók, vállkendők, harisnyák, fehérneműek, kézimunkák, ruhadiszek, parfümök stb. Telefon 114.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és özv. Rottaridesz Istvánné tőzsdájében. Mai számunk 10 oldalra terjed.

de nem a magyarság supremációjának örök időkre való biztosítását.

Ezt csak akkor láthatnók, ha alap-gondolata az volna, hogy minden írni olvasni tudó magyar honosságu férfiu-nak, ki 24-dik életévét betöltötte egy szavazata legyen, aki pedig a magyar állam nyelvét, a magyar nyelvet bírja, annak legyen kettő.

De hol van a javaslat a magyar nemzet érdekeinek ily szigorú szemmel-tartásától? Állítólag ebbéli hiányait Ap-ponyi népiskolai javaslata fogja idővel pótolni, meg a választókerületek beosztásáról ezután benyújtandó tervezet. Majd meglátjuk!

Egyelőre a dolog úgy áll, hogy Andrassy javaslata nem elégítheti ki se azokat, akik a jogegyenlőség elvének rendelkeznek alá mindent, sem azokat, kiknek szemében a magyarság érdeke előbbre való mindennél.

Ha már most mindezek után vissza idézzük a koalíciónak azon időben tett ígéretét, a midőn kormányra lépett, mit is ígért és helyezett kilátásba: „Az általános jogelvnek szemellett tartásával, titkos, községenkénti egyes szavazati jogot!” És ime mit akarnak ezzel cserébe adni? Nagyon találóan mondja erre korunk „legnagyobb magyarja” a nagy állam-férfit, hogy: „Andrassy javaslata sem nem titkos, sem nem községenkénti, sem nem egyes, hanem veszedelmesen kieszelten plurális”.

A Bessenyei-kör estéje.

Kedden kezdődött meg a Bessenyei-kör művész-estéinek sorozata szokás szerint a „Korona” szálló nagytermében.

Az első estéről szóló tudósításunkat rektiminációval kell kezdenünk. Panasszal a fűtés hiányosságai miatt. A nagyterem még legalább úgy ahogy fűtve lett volna. Aztán meg annyian voltunk, hogy már ezen oknál fogva sem fázunk volna meg. Ellenben — a nagyon helyesen — ruhatáru berendezett kisteremben alig, az előszobában meg épen-

séggel nem volt fűtve. Naptár szerint ugyan még csak november 17-ike volt, de az idei tél ugylátszik nem sokat ad a naptárra. Tessék hát a Korona bérlőjének is nem a naptár szerint, hanem az időjáráshoz mérten fűteni.

Ennyit megérdemel, sőt megkövetelhet a Bessenyei-kör és a kör estéinek látogató közönsége.

A művészt gazdag programja szinte három, de legalább két estére is elegendő lett volna.

Maga Vecsey Ferenc, aki immár a hivatalos programok szerint Ferenc lett a minapi Fériből, de aki életkora miatt még egy pár évig bátran nevezhető volna a becéző Féri néven, maga egy egész estére való művészetet mutatott be.

Mendelsohntól, Bachtól, Händeltől, Luontól, Dvoráktól és Paganinitől játszott szébbnél szebb és nehezebbnél nehezebb számokat olyan könnyedséggel, olyan virtuozitással és ami legfőbb, olyan művészettel, amely csak ritka kiválóságoknak adatott meg. Ha nem a szemünk előtt és nem a fülünk hallatára történnék, talán el sem hinnők, hogy mindezeket egy olyan korban levő fiú produkálja, amely korban mások még a gimnázium padjait koptatják jóval a rettegett érettségi előtt.

Hasonlóképen fiatal, üde jelenség volt az est másik főhőse Marsalkó Rózsika, aki sajátos sötét színezetű mezzoszopránjával nem csak énekmeisterét is dicsőítő kitűnő iskolázottságának, hanem nem közönséges előadó képességének is tanujelét adta.

Az idegen szerzőktől, továbbá a Dienzl Oszkártól és Lányi Ernőtől énekelt hangulatos műdalok egytől egyig kiváló interpretátorra találtak a hangversenytermek eme új csillagában, melynek felfedezése is a Lányi Ernő érdeme.

Lányi Ernő a hírneves karnagy, zene-költő, a szabadkai konzervatórium igazgatója nemcsak mint szerző, hanem mint közreműködő is részt vett az est sikerének teljesítésében. Marsalkó Rózsika kísérte zongorán a saját szerzeményű dalokban, ezenkívül fiával, ifj. Lányi Ernővel Zách Klára címen melodramáját adta elő.

Talán nem veszi rossz néven a nagy muzsikust a szerény megjegyzésünket, hogy a kísérőt néha kissé háttérbe szorította a szerző és a karnagy s az előadókra figyelvén, nem vette észre, hogy a zongorakíséret itt-ott erősebb volt, mint kellett volna.

Ifj. Lányi Ernő csengő organummal,

nagy szavaló készséggel adta elő a Zách Klára megrázó tragédiáját, melynek végzetével megkapó áhitat fogta el a közönséget az oldalszobából felhangzó vegyes kar hangjaira.

Vecseyt és Marsalkó Rózsika énekszámainak első csoportját Dienzl Oszkár kísérte zongorán Nyiregyházán is rég ismert művészettel.

Popini Albert doktornak a kör leleményes főtítkárának melegen gratulálhatunk az est sikeréért. Sőt ezuttal kétszeresen. Mert a Bessenyei-kör estéinek példája átragadt Debreczenre is. ahol egy ujonnan alakult zenekedvelők-köre rendezésében a nyiregyházi keddi művészt szerdán megismétlődött. Így van tervezve a következő estékkel is.

Külföldi utamról visszatérve, a n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a már 20 év óta fenálló

fogorvosi és fogtechnikai

mütermemet megnagyobbítottam és a modern technika minden kellékeivel felszereltem.

Készítek: arany-, ezüst-, porcellán és cement fogtöméseket. Ugy egyes fogak-, mint fogsorokat kautschuk- és aranylemezen, csapfogakat, platina- és aranykoronát, valamint mindennemű komplikált korona és hidmunkát (szájpadlás nélküli fogakat) mely munkálatok pontos, tartós és gyors kiviteléért teljesen szavatolok.

Foghuzás érzéktelenítő szerekkel (In-jectioval).

Rendelés egész napon át. Telefon szám 41. Nyiregyházán 1908. évi október hó.

Tisztelettel:

Dr. Laufer Miksa

fogorvos, Orosi-utca 1. szám.

évente milliókra rugtak, ma már ez is megszűnt! De ez még hagyján! A pénz helyett ma már az amerikai bácsik jönnek haza gazdag — tapasztalatokkal és üres — zsebekkel, — széjjel nézni az ó-hazában, keresni egy új Amerikát. No ezt ugyan eltalálták! Ezek után tehát nem csoda, ha ajkunk örök panaszra nyílik, de azért, mi büszke magyarok, kétségbe még sem esünk. Mert ha csak városunk fejlődését nézzük az utolsó évtizedben, melyben a legtöbbet sirtunk, szinte eláll az embernek a lélekzete a bámulattól.

Mikor még volt pénzünk, jó volt nekünk hegyes kövezeten is járni, pedig mikor azon az otromba, hegyes kövezeten jártunk, még nem viseltünk a cipőnk sarkán gumirádlit, hanem inkább patkót.

Mikor még volt pénzünk, kis fabódében élveztük a szini előadásokat és jó volt nekünk, mondhatnám kitűnő volt a petroleumvilágítás is.

Ma már, a mikor pénzünk nincsen, van gyönyörű aszfaltozott utcánk, aszfaltjárdánk, mindentelé bevagyunk burkolva, van gyönyörű színház-épületnek nevezett magtárunk, pompás kaszárnyánk és a mi a legfontosabb, híres villanyvilágításunk, mely utóbbinál azonban a gyertya nélkülözhetetlen.

Városunknak e fejlődése természetesen társadalmilag is nagy átalakulásokat hozott magával, a mióta persze nincsen pénzünk; mert amíg volt, mindezekre nem volt szükségünk. Hát lássuk csak!

Van Közművelődési Egyletünk. Gyöngyös körünk, Korcsolya-egylet, Tennisz-egylet, Bűdöbetegek szanatorium-egylete (mert tetszik tudni, mióta nincs pénz, hát több a sorvadásos beteg), Műkedvelő-társulatunk és a többi, nehéz volna az összes egyleteket elősorolni, fejem erre nem káptalan de kép-telen.

Az elmúlt nyáron lelepleztük Radváncon a Gyöngyös emléktáblát, bár nem vagyunk abban biztosak, hogy ott született, de hát ez mellékes; készüléfében van a Dayka szobor, de még nem vagyunk evvel kézzen, mert gyűjtünk a Bercsényi szoborra is és ha a Határszéli Ujság is úgy akarja, nemsokára már a Tóth Ede szobrára is fogunk adakozni. — Míg volt pénz, elég volt nekünk az Ung-ot és a Közlönyt olvasni, kevés lett a pénz a határszélen, hát kevés lett az ujság is és megalakult („a mi dicsőségünk”): a Határszéli Ujság. Még nyolc korona, ne erre remítő nagy szükségünk volt. Ha szegény Gyöngyös ezt tudta volna, bizonyára nem jött volna a világra.

Ez aztán egy kulturváros! És ezek után mi még merünk sirni, hogy nincs pénz!

Mert hogy városunk e kulturális fejlődése a legújabb keletű, az kétségtelen. És ez csak bizonyítja, hogy ha mi akarunk, hát tudunk pénzt nélkül is nagy eredményeket elérni, mert a hol van tettvágy és akarat, ott a pénz legkevesebb. Sic itur ad astra. De miután olyasvalamiről, a mi nincsen, még csak beszélni sem jó, csevegjünk arról a mink van.

Városunk ez óriási fejlődése valóságos nagyvárosias életet ébresztett bennünk. Már van Berlitz-iskolánk is, az idegen nyelvek elsajátítására, már van automobilunk is, és van egy pompás korzónk. A Berlitz-iskola ez egy előkészítő tanfolyam a jourokra, a me'yeken nem illő magyarul beszélni, Krausz csevegősarkától a nagy hidig huzódó aszfaltozott részt nevezzük korzónak. Hát tudják e Önök, tisztelt Hölgyeim és Uraim, mit jelent e szó korzó? E szó olasz származású, futást jelent, Olaszországban a lovak versenyfutását lovas nélkül hívják korzónak. A mi korzónk tehát csak annyiban tér el az olaszokétól, hogy nálunk Ungváron nyáron a tehenek futnak versenyt lovas nélkül. Egyébiránt a korzó a csillagimádóknak bálványosvára, a hol nem a tizparancsolatot fogadják,

Szőrme

BOÁK és MUFFOK

= a legfinomabb kivitelig =
jutányos áron
kaphatók

KOHN IGNÁTZ

női férfi divat és rövidáru üzletében.
Telefon 129. Telefon 129.

NAGY karácsonyi vásár mélyen

leszállított árak

mellett

folyó nov. hó 23-án kezdődik

Ungár Lipót

divatruházában.

Teli angol szöv. ezelőtt 1'40 fr. most 60 kr.

Finomabb angol szövetek ezelőtt 1 frt. 80 kr., most 95 kr.

Flanelek, parchetok e. 65-70 kr. m. 25-30 kr.

Batisztok ezelőtt 50-60 kr., most 23-28 kr.

I vég 15 méter vászon igen jó minőség 3 forint 25 krajcár.

Maradékok

minden czikkből
meglepő olcsó árakon.

A pénteki levélhez.

Midőn végigolvastam a pénteki levelet, örültem, hogy napjainkban is akadnak még, akik az igazat megmondani merik. Igen, mert ma meggyőződésből, igazat írni, nehéz feladat. Az emberek elkapták egymást, hogy róluk nyilvánosan csak jót lehet írni. Annál

hanem tartva tartják az egyparancsolatot: Keresd az asszonyt! Akár a magadét, akár a másét, itt megtalálod. A korszót járó céltalanul cselleng fel alá, amíg csak ereje van. Valóságos ide-oda járó inga, mely az időt nem mutatja, hanem lopja.

A korszó a mai kor szalonja; míg más-hol csevegnek, itt fecsegnek. Arisztokratikusak a hajlamaink, a demokrata összeütközik bennünk a matematikussal: az első az egyenlőséget imádja, a másik a sorrendnek tisztelője. A demokrácia csak ideál, életvalóságban a distinkciónak vagyunk emberei. De hát még a vallás is arisztokratikus; hiszen azzal vigasztalja a nyomorultakat, hogy „a kik idelent utólsók vagytok, elsők lesztek a másvilágon”. Kilátást ad a menyországi főrendűsége, ígéretet a tulvilágban való urasodásra.

A korszó egy csodás universum, melyben az egész világon kívül még a félvilág is elfér. Ez egy középponti parlament, melyben minden kerületnek, minden körnek, minden kórának meg van a maga képviselője.

A gimnazista a kirakatokat nézegeti, a jogász megáll az utca sarkán, hogy a nőket fixirozza, a vőlegény a boldogságát demonstrálja, a hadnagy feszít, a vidéki az órásbó-

jobban esik olvasni a pénteki levelekben felsorolt igazságokat.

A legközelebbi pénteki levél azt mondja nincs szegény ember. Ez igaz, mert a mostani szegény emberek csak panaszkodni, fenyegetőzni tudnak, hanem dolgozni, szorgalmuk után megélni, nem akarnak. Nagy hiba ez, mert a dologtalan, henye szegény ember hamar feledkezik meg a X. parancsolat egyik rendelkezéséről.

Még több rosszat követnek el azok, akik takarják a szegénységet és nem a restség, hanem az urhatnáság miatt nem dolgoznak. Ha az urhatnám, todákos ember szégyel dolgozni, rosszabb a pusztai utonállónál. Az ilyenek azt tartják, hogy náluk a társadalom gondoskodni tartozik.

Ez a feltevés kezükbe ad minden ilyen módot, melylyel az emberek zsebében halásznak. A szegény ember kérges tenyérrel, az urhatnám ember keztyűs kézzel foszt meg garasainktól. A szegény embertől tudunk védekezni, de a hitelbe vásárolt ruházatlan uralkodók reánk tapadnak, behálóznak és nem szabadulunk tőlük, még a zsebbe nem nyultunk, míg az uri adót le nem róttuk.

Ilyen körülmények között ritkán találkozzunk olyan szegény emberrel, aki előbb munkát s aztán kér fizetést. Annál több az esdeklő, panaszkodó szegény itt, ahol a jótékonyság istápolja a dologtalanyságot. Vanak, akik utálják a rongyos ruhába bujt szegényekkel egysorsban nyújtani kezüket a könyörület falatjáért, ezek lakásunkba jönnek, nem tágitanak míg pénzt nem kaptak. Ezek átkai az üzletnek, ahol vásárolnak, se nem fizetnek. Ezek oly vakmerők, hogy sokszor váltót tesznek élénk lassu gyöngye szívélyeskedve szolitanak, írjuk alá, mert ugyanis csekély összegről van szó . . .

Igy megy az tovább, így megy a végtelenségig, mert nincs, aki munka árán akarna szegény voltán segíteni. A munka teher. Könnyebb pirulás nélkül tolakodni és könnyebb a kikunyorált filléreket ellakmározni, mint dolgozni.

Télire vált az idő. A dologtalan emberek, ha pénzhez jutnak, nem haza sietnek, hanem korcsmák, városzéli vendéglőkben mulatják el filléreiket. Nemcsak az a hiba, hogy a henye nép nem dolgozik, hanem az is, hogy a könnyen szerzett garasokat a korcsmaasztalok mellett fecsérlik el. Itt aztán terveket szőnek, melyeknek segítségével bűnös uton is pénzhez kell jutniok. Kitészik ebből, hogy a legtöbb bűnnek okozója a dologtalanyság, a könnyen élni szeretés, mely

tot bámulja, mind-megannyi fel-alá sétál, szőrecsent fehérre, fehérét feketére mos, kritizál, perorál, medizál, kurizál, kiabál, szürszapul. füstre harangoz, mosolyog, nevet, kacag.

A korszón csupán fiatal nő sétál. Hiszen a nőknek egyáltalán nincsen koruk, ha pedig van — eltagadják. A mig a fejét be nem kötik, fiatal leány, mig a leánya férjhez nem megy, fiatal asszony, az unokája keresztelőjén pedig fiatal nagymama.

A nőnek az a legszebb kora, a mikor azért öltözködik, mert szép és nem azért szép, mert öltözködik. Az első esetben nem rejti véka alá a mécsese világát, a másodikban kölcsöngyertyával áraszt fényt. Az első az igazságnak bemutatása, a másik az affektálása. A ki az utóbbira szorul, annál nincs meg az igazság.

A női szépség nem tűr definíciót, csakis összehasonlítást.

A nő nem tetszeni akar, jobban tetszeni az ő szíve vágya.

(Folyt. köv.)

ha urhatnásággal párosul, még veszedelmesebb szokott lenni,

Azoknak, akik a humánizmust szeretik hirdetni, akik az emberszeretet nevében apostolkodnak, ajánlom a mult pénteki levelet elolvasni.

A fiu kézimunka tanítás és a nemzetgazdasági s sociologiai feladataink.

— Irta: Nandrágy Aurél —

A ki ma a jövődön honpolgárok nevelésével foglalkozik annak a kor intő szavára is hallgatnia kell. Az ifjuság ne csak a ma, hanem a jövődön feladatainak megoldására is legyen képes, melyeket habár még tisztán nem is látunk; de a melyeknek előbb-utóbb feltétlenül be kell következniök. A nevelő kénytelen önmagához kérdést intézni, milyen irányu népünk munkálkodása, mely veszedelmek fenyegetnek bennünket s milyeneknek leszünk kitéve, milyen kihatással lesznek ezek reánk. Örökös harcban állunk szomszédainkkal s vereségünk évről-évre érsekenyebb. Győzelemre kilátásaink nem kecsegtetők; mert az akarat már-már kivesző félben van nálunk. Becsületesen dolgozni csak elvélve akar egy-kettő azt is gunyos mosolyal fogadják társai. Pedig a 34 millió deficit, mennyivel többet költöttünk az 1907-ben mint a mennyiért eladtuk, sok és kitartó munkát kíván. Minden erőnköt össze kell szednünk, hogy a mult mulasztásait pótoljuk, hát a jelen kívánalmait képesek vagyunk-e fedezni s a jövődön harcra, hol a magyar nemzet léte és nem léte lesz kockára téve készülődünk-e? Nem igen hiszem, pedig ha valamely nemzetnek, úgy ennek főként melynek mi is tagjai vagyunk, nem szabad tétlen nyugalommal a ma-t szemlélnie, nem szabad egyedül a nemzeti ideálokért mindent kockára tenni, hanem a realis munkálkodás sikeréi által az ohajtott ideálokot — biztosan elnyerni. Körbe vagyunk véve ellenségeink által, még a saját honfitársaink a nemzetiségek sem barátaink, mi lesz nemzetünkkel ha készületlenül talál minket az a nagy ütközet, melynek előőrsi összecsapásait már is szemlélhetjük? Kisérnünk nem lehet, harcolnunk kell, hogy nemzetünknek a jólétet és a hatalmat, munkás felebarátainknak pedig, a megélhetést biztosítsuk. A föld már-már kimerült, a szükségleteink oly nagyok, hogy azt jelenlegi viszonyok közt a mező gazdaság fedezni képtelen, egy ut van hátra melyen haladva még boldogulhatnánk s ez az ipar. Óriási pénzösszeg megy a külföldnek évről-évre oly cikkekkért, melyet oda haza egy kis jóakarattal magunk is elő állíthatnánk s mind ez miért van így s nem más-ként? Mondjuk ki őszintén, a munka derogál nekünk, jobban tetszik a henyelés; mint a komoly munka.

Tanulni s dolgozni kell minden vonalon! Bizonyos, hogy a technikai készütség mellett, a népek kezűgyessége is számításba kell hogy jöjjön. — A műveltség egyedül a győzelmet nem erőszakolhatja ki. A találékony, ügyes és gyors munkások a jövő emberei. Sgükségünk lesz ilyenekre; de ilyenek csak is biztos kezűgyességgel rendelkező ifjuságból lehetnek. Jó zenész csak az lehet, ki gyermekkorától foglalkozik zenével, ez megdönthetetlen igazság, — épen olyan bizonyos az is, hogy a ki inaskoráig kezűgyes- ségének szükséges organumokat paragon hagyta, nem gyakorolta, verseny képes iparos nem lehet.

Erre vezethető vissza az is, hogy ma napság az iparos inas oly egyoldalulag van s lesz kiképezve, vagyis inkább dressirozva, hogy mint fiatal segéd önálló munka végzésére képtelen. Ez is egy ok arra, hogy a fiuknak adjuk meg az alkalmat akarátjuk,

— Szörmeboák — Kézimunkák —

Blousok. Férfi és női fehérneműek

nagy választékban érkeztek

STERN SÁNDOR

uri- és női divat, kézimunka üzletében Nyiregyházán,

000000 Pazonyi-utca 2. 000000

munka kedvök foglalkoztatása által, az ő született eszközeiknek gyakorlására, melyektől az életben és az ádáz küzdelemben jövőjük függni fog. Többre is lesz ennél szükség. mert az ügyesség munkaképv nélkül még nem sokat ér. A munkaképv minden fiuban benne szunnyad. Fájdalommal láthatjuk, hogy ez a kincsetérő adomány, miként lesz főképv a városi ifjuságban megölve, vagy rossz utra terelve. Ezen kedvet megerősíteni, helyes uton vezetni, legnagyobb kívánsága a kézügyesítő oktatása barátainak. — Ezen kedv sugárzik minden fiunak szeméből, kinek az iskolai munkateremben tanítás alkalmával szerszám van a kezében. Emeljük fel ezen sokszor sárba tiport kincset, ápoljuk; mielőtt későn lesz.

Nem csak a nemzet, hanem a jövőendő honpolgárok nagy részének is ez a személyes érdeke. Hány millió ember keresi kenyerét pusztán két keze munkájával, mennyi lesz azok száma kiknek vele született organumjaival (itt kéz) kell majd idővel a létért küzdeniök kikkel pedig a mostani nevelés mit sem törődik. Joggal követelhetik ők is, hogy az iskola ne csak elméleti; de gyakorlati utra valóval is lássa el, mint azon társait, kik az iskoláztatást tovább fogják folytatni. Szükségök van erre azoknak is, kik idővel munkavezetők, — munkaadók — mérnökök stb., kiknek élete a munkások sorsával egybe lesz kötve, kik a reájok bízott munkások életéért is felelősök; mert csak ezen uton képezve, lesznek képesek, mindenkinek a munkáját helyesen megítélni, és gyakorlatilag irányítani.

(Folyt. köv.)

négykerékű szekerecskébe fogva, amik azonban csak terjedelmükre nézve kicsinyek.

Bár hiszen nem is minden irányban és minden tekintetben kicsinyek, mert pl. járdát a gyalogos embernéptől elfoglalni, tökéletesen elég terjedelmesek. Egyébként kisebbek azonban pl. a Sichernanné equipázsainál, amik elé fogott három-négy nagy marha lovat sájnálkozó igen sok állatbarátot láttam már.

S hallottam szitkozódni ezeket, szidván a gonosz, uzsorás tókét, ami így szipolyozza gonosz csápjáival a szegény jó lovak öreg, gyöngye erejét

Azonban még senkit sem hallottam, nem alakult még ebben a nyakig és kisujjunkig összeegyeztetett világban embervédő egyesület, az ilyen kis emberkinzások meggátolására.

Akik befogván abba a kicsi, azonban mázsás kósókkal, öthat sifonérral, egynéhány zsák liszttel, szénnel, fával, vásárukkal megpakott kocsikban, a lovaknál semmiképpen sem kevesebb, nyaktörő erőlködéssel igyekeznek odébb mozdítani a hozzájuk kötött, három olyan inasgyerek erejét is meghaladó sulyu közlekedési eszközét a tisztelt gazdájuknak.

Valamikor elég volt egy furik, amin egy zsák lisztet tolt egy embernyi ember. Azonban hát halad a világ, és művelődik és tökéletesednek a gépek, amikkel könnyítsen magán és a nehéz testi munkáján az ember, következésképpen tökéletesedjen a legtökéletesebb gép: a nyers erejét adó emberlélek. Ha vitt eddig egy zsákot, vigyen ma, különösképpen a drágasági viszonyok közt fölemelt munkabéréért, vigyen ma ötöt, s ha tolt eddig maga előtt a vaskerekű furikot, huzza most, egész rendes, nyakába vetett hurokkal, befogva egy kis szekérbe, huzza az ötöt.

Legtöbbje fiatal gyerekfiu, akik legfölebb ha leülnek valamelyik utcasarkon, gyerekes elkéséredéssel káromkodva szidják a kedves gazdájukat, míg egy kicsinykét kinyújtózik a karjuk, valamennyire megpihen a nyakbavetett szíjtól kidörzsölt gyerekváluk. Ezenkívül azonban még csak eszükbe sem jut rugdalózni az ő helyzetük, s mértéktelenül agyonhasznált kis erejük miatt. (amint egy kicsinykét kifújják magukat, fölveszik az igát újra, és huzzák.) Fialalok még és erősek többnyire, hiszen bolti hetesnek vagy kovácsinasnak nem is igen adnak vékonypénzü gyereket, hát birják.

Mit is várnának, vagy kitül, védelmet? A gazdáktól? Hiszen akkor egyszerűen nem rakná rájuk. Az állatvédő egyesületek elébe pedig nem tartoznak. Nem állatok, csak — emberek.

Telefon 93.

Kályha fűtésre a legjobb barnaszén mázsánként pontosan kimérve, házhoz szállítva

2korona

és minden másfajta szenek jutányos áron.

I-ső rendü nagyváradi mész jutányos áron, kocsinként ár- engedménnyel kaphatók

Kohn Jeremiás

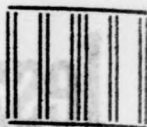
szén és mészraktárában,

Kállai-u 1. — Viz-u. 20.

Fehér angora
boát, muffot

meglepő szépen
tisztít

Sabulya Mihály

kelmefestő-, vegyi-ruhatisztító- és
plissirozó-intézete Nyiregyházán,
Pazonyi-u. 13. Trinyi-szálló udvar.

HIREK.

Az analfabéták oktatása.

A Bessenyei kör igazgató választmányának az az elhatározása, hogy analfabéták vagyis az írni-olvasni nem tudó felnőttek tanítására tanfolyamokat rendez, Nyiregyháza már ez év december havában testet ölt.

A kiküldött szervező bizottság a városban és a tanyákon egyszerre husz tanfolyamot szándékszik megnyitni kellő számú halgatók jelentkezése esetén.

Tanfolyamok lesznek a következő iskolákban:

A városban a római katolikus és az ág. h. evangélikus iskolában két-két tanító vezetése alatt; a görög katolikus, református és izraelita iskolában egy-egy tanító vezetése alatt.

A tanyákon a kisteleki szőlők mellett, a rozsréti, a Bálint bokor, a mandai, a Hosszúhát tanyai, a Nádas bokori, a Benkő bokori, a Salamon bokori, a Jakus bokori, a Halmos bokori, a királytelki, a görögcsallási, és a Felső Sóskut bokori iskolákban lesznek e télen tanfolyamok.

A tanfolyamokra, amelynek négy hónapig, tehát március végéig tartanak, ezuttal csak husz évnél idősebb férfiak iratkozhatnak be. A nők számára, valamint a husz évesnél fiatalabb férfiak számára a következő télen tervezik a tanfolyamok megkezdését.

A tanítás hetenként kétszer a délutáni órákban 2—2 óráig tart. A tanítás tárgyai az írás, olvasás és számolás.

A tanfolyamok látogatása ingyenes csupán fűtési világítási és takarítási költségekre kell fizetni 1 koronát.

Óhajtandó volna, ha mindazok, akik írni olvasni és számolni nem tudó embertársaik sorsa iránt érdeklődnek, minnél szélesebb körben terjesztenék a tanfolyamok hírét. Beiratkozni dec. 1-ig lehet az illető tanító urnál. Egy tanfolyamra legfeljebb 30 halgató vehető fel s a tanfolyam csak abban az esetben kezdődik meg, ha legalább husz-an beiratkoznak.

Szávay Gyula. Az újabb költői gárda egyik iegrokonzenvesebb tagjának, Szávay Gyulának, két újabb kötete jelenik meg a karácsonyi piacon. Aki Szávay lebilincselő egyéniségét, szellemének ritka gazdagságát csillogó humorát ismeri, az tudja, hogy minden sora e színmagyar léleknek élénken liktető visszhangja. Aki személyesen nem ismeri, csak műveit olvassa, az költeményeinek kiváló formai művészete, elbájoló dallamossága, őszinte meleg humora mögött a legmelegebb magyar szívet és lelket sejtí. Ezért várva várjuk a megjelenendő új köte-

CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Pénteki levél.

Állatkinzás.

Nem egészen tökéletes állatok ugyan, mert csak két lábuk van és szárnyaik sincsenek. A kinzásuk azonban, oh az megindítana bizonyára egy egész állatvédő egyesületet, ha ezek a jó emberek állatszamba vennék őket.

Többé kevésbé rosszul táplált kis alakok, leginkább gyermekorban még, is mindenkor taligában, sőt valóságos rendes kis

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

tekot s olvasóinknak is szives figyelmébe ajánljuk az alábbi jelentést, mely a magyar irodalomnak jelent szép és értékes karácsonyi ajándékot: Szávay Gyula költői munkáiból két új kötetet rendezünk sajtó alá. Az egyik kötet: Világosság drámai költemény 3 felvonásban. Ezt a művet szerző Géczy Istvánal társulva írta. A második kötet: Az ezüst pohár és más újabb versek. Mind a két kötet az ideai karácsonyra jelenik meg. Előfizetési árak egyenkint 2 kor. Megrendelések és pénzek szerző címére (Debrecen) intézendők. Debrecen, 1908. november 1. Teljes tisztelettel Debrecen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata. Gyűjtőknek 10 példány után tiszteletpéldánnyal szolgálunk. — Egyidejűleg megrendelhetők Szávay Gyula eddig megjelent munkáiból antikvárban a következők: Első kötet 1883 (Bolti ár 2 kor.) 1 kor. Költemények 1892. (Bolti ár 4 kor.) 1 kor. Verseskönyv 1897. (Bolti ár 2 kor. 40 fillér.) 1 kor. Túl a tengeren. (Amerikából) 1900. (3 kor.) 1 kor. Verses játékok 1902. (Mükedvelő darabok: „A hirlapiró”. — „Szinjáték Thafiaró”. — „A munka”. — „Parnasszus pu-ztúlása”. — „Március 15-ike”. — „Eleven Ujság”. — Bolti ár 3 kor.) 1 kor. Vitézi ének és más versek 1905. (2 kor.) 1 kor. Csokonai köszöntése és 12 beszéd 1905. (2 kor.) 1 kor. „Szép Ilonka” dalai 1906. (1 kor.) 50 fillér. A regéczi kis harang 1906. (1 kor.) 50 fillér.

Öfelsége a király Pásztor Géza nyiregyházi fővényszéki jegyzőt Apatinba al-bíróvá kinevezte.

A belügyminiszter Mandel Gyulát a nagykállói elmeorvóintézethez segédtisztó kinevezte.

Felmentés. Várady József kanyári, Varga József nagyhalászi lakos, anyakönyvvezető helyetteseket a főispán állásuktól felmentette.

Az országos magyar gazdasági egyesület felírt a kormányhoz, hogy a lóhere és lucerna magot 1 kilónál nagyobb mennyiségben, államilag ólomzárt zsákokban árulják. Ez által sok kellemetlenségetől szabadulnának meg az árusítók és nem ismétlődhetne meg az a Nyiregyházán előfordult eset, hogy államilag megvizsgált magvak arankásságáért a kereskedőket büntették meg.

Megyegyülés. Folyó hó 30-án megyegyülés lesz tartva a Korona disztermében. A tárgysorozat most van megállapítás alatt.

Erzsébet napja. Magyarország nagy aszszonyának emléke örökké él a szivekben. Az elnem muló kegyeletnek szép tanujelét adták most is a polgári iskolák városunkban amidőn a felejtethetlen királyné nevenapján emlék ünnepélyt tartottak. A leány iskolában remek összhanggal énekelt a dalkör. Kemény Mariska, Ungár Ilona, Hvaszta Irén, Liphay Margit és Stoller Ilonka igen szépen szavaltak. A nap jelentőségét Tas János tanár méltatta. A polgári fiúiskola szintén kitett magáért. Itt Beregi Dezső tanár volt az ünnepi szónok. Komjathy Gusztáv és Tamásy László tanulók szavaltak. A dalkör pedig sikerült számokkal emelte az ünnepély lényét.

Emlékeztető. A polgári olvasóegylet házi estélye ma, a leányegylet tea délutánja pedig holnap lesz.

Rabbivalasztás lesz az izr. hitközségnél e hó 29-én. Tárgysorozata hirdetési rovatunkban olvasható.

Uj pálya magyar lányoknak. A Fehér Kereszt Délvidéki Gyermekvédő Egyesület Temesváron gyermek gondozó nőket nevel 8 hónapi tanfolyamon, akiről állás nélküliség esetén is gondoskodik. A tanfolyamon való

részvétel ingyenes. Jelentkezések megyénk-ből az egyesülethez intézendők.

A báró Hirsch egyesület kiházasítási segélyre irt ki pályázatot. Felhívását hirdetési rovatunkban hozzuk.

Az országos magyar gazdasági egyesület az összes vármegyei gazdasági egyesületekre támaszkodva ismételten megsürgette a cigány ügy rendezését. Ideje is, mert nálunk is tapasztalható hogy a cigányok garázdálkodása ismét gyakorivá váltott.

A kereskedő ifjak egylete saját helyiségében f. hó 28-án tartja meg teaestélyét, melyen zene is lesz. A program szenzációsan van összeállítva, csak hogy nem hozhatjuk, mivel meglepetésnek tartják azt fenn.

Eljegyzés. Zombory Andor munkácsi állami főgimnáziumi tanár, „Munkácsi Hirlap” szerkesztője eljegyezte Szöllösy Rózsikát Nyiregyházáról.

Az általános közjótékonyági egyesület a megyék székelyén alkohol ellenes vendég-lőket akar felállítani, Rákospalotán pedig iszákosok számára szanatóriumot építtetett. Akik megyénk-ből ezt a nemes célu egyesületet támogatni akarják, adományait a Csáky Albinné grófnő elnöklete alatt működő intézőséghez küldjék be.

A napokban fog megjelenni huszonhatodik évi árjegyzéke az országoszerző legjobb-hírű Löfkovits Arthur és Társa, debreceni óras és ékszerész cégnek. A közelgő karácsony alkalmából ajánljuk, annak — díjtalan — be-küldetését.

Villamos sztrájk. Híre futott szerdán este a városban, hogy a villamosok sztrájkba léptek. Ezzel szemben az a tény, hogy a város északi részében beosztott lámpagyújtó hirtelen rosszul lett s teendőit felfogadott munkae-rő végezte el, természetesen 1—1 és fél órai késéssel.

A szanatórium egyesület f. é. dec. 6-án országos gyűlést tart Budapest, IV., Vigadó-tér 1 sz. a., melyre meghívta a nyiregyházi fiók tagjait is. Ugyanakkor számolnak le a nov. 1-i országos gyűjtésről is.

A megyei díjnokok jövőjére messze kihat Szabolcsvármegye Hivatalos Lapjának nov. 12-én megjelent számában közzétett törvény-hatósági véghatározat. E szerint a díjnokok száma 22-ben állapított meg, akik fogadalmat tesznek is öregségükre 600 koronáig terjedhető évi nyugellátásban részesülnek. Betegségük, vagy fegyvergyakorlatra való behívásuk esetén 4 hétiig élvezik fizetésüket. Évente 2 heti szabadságot kapnak. A megyei állások betöltésénél, hasonló képzettségű külső emberekkel szemben elsőbbséget élveznek.

Helyes intézkedés. A villamossági társaság irodájában este 9 óráig tartanak ezután inspekciót, és az elromlott lámpákat 7 óra után is meg javítják.

Votómag felujtás. A gazdasági lapok hozzák, hogy a felföldön a burgonya, dege-nerálódott és emiatt a kormány 172,000 korona értékű burgonyát akar ott felosztani. Nálunk sem sikerült a burgonya termés itt sem ártana, ha a magot felujtanák.

Építkezés. Pátroha község 2 külön álló iskolaépület és egy méntelep istálló készítésére árlejtést irt ki, amelyekre pályázni dec. 15-éig lehet.

A rendőrség kérése. A rendőrség alkal-mazottai közös kérvényben fordultak a képviselőkhöz, drágasági pótlék kiutalása iránt, mert szerény javadalmukból, a mai nyomasztó viszonyok mellett megélni nem tudnak. Rámutattak arra, hogy nincsen város, ahol a fizetés összhangba ne hozatott volna

már az állami szolgálk és kezelők javadal-mával és ahol a nyugdíj ügyét már ne ren-dezték volna.

Árverés. A nyirbátori szolgabíróság, dec. 10-én, elkobozott és gazdátlan tárgyakat fog árverezni.

Korcsmák számának csökkentése. Péchy Andor kassai pénzügyigazgató elhatározta, hogy a szeszadó emelésével kapcsolatban 20 százalékkal csökkenti az italmérések számát.

Árlejtési eredmény. A folyó hó 14-én megtartott árlejtésen a vármegye részére az 1909. évben szükségelt nyomtatványok szállítást a Piringer J. utóda helybeli cég nyerte el, mint a legolcsóbb ajánlattevő.

A földmivelésügyi miniszter arról értesíti Szabolcs megye gazdálkodóit, hogy a föld-művesek tudakozó irodája szóbelileg bárkit ingyen lát el tanáccsal, írásbeli megkeresésre megsürgeti az elintézetlen ügyeket és bármilyen földmiveléssel kapcsolatos ügyben levélben hozzája fordulónak azonnal válaszol.

A debreczeni keresk és iparkamara csüt-törtökön gyűlést tartott, melyen folyóügyeket intéztek el. A tárgysorozatban több szabolcs-vármegyei segélyezés is volt felvéve, amit kedvezően intéztek el. Nyiregyházán a mér-tékhiteltesítő hivatal felállítását szükségesnek tartják. A Homestead javaslat a tagok szerint aggályos, melyet csak a parcellázási törvény ismertetése után tudnának elbírálni.

Mindnyájunknak el kell menni! — de nem Szerbiába, hanem az ipartestület, iparos olvasókör és iparos-ifjak egylete által rendezendő, dal-, szavalt-, színelőadás-, monológ-, dialóg-, trialóg- és táncdal egybekötött házi estére, mely az iparos ifjak egyletében (Zöldség-tér 3.) lesz megtartva. A műsorba felvannak véve a „Holdkórosok” és „Ingyenélők” c. szindarabok is próbák már folynak. — Részletes műsort a jövő héten.

Dr. Vértessy Gyula a nagybeeskereki tan-felügyelő kiadja verseit, melyek 10 évi fáradozásának gyümölcsei. Az ismert író munkája nem szorul dicséretre, hanem e helyett jelez-zük, hogy előjegyzéseket már elfogad 3 koronájával.

Régi és új iskolaszéki elnök. Korányi Imre a helybeli róm. kath. iskolaszék világi elnöke éveken át adadó ügyszeretettel viselt ezen állásáról, gyengélkedő egészségi állapotára való hivatkozással lemondott s ez alkalomból az iskola javára 400 korona alapítványt tett. — Az iskolaszék a lemondást, figyelem-mel a felhozott indokokra, a legutóbbi sajná-lattal vette tudomásul és távozó elnöke érde-meit méltatva, az iskolaügy iránt 34 éven át tanusított, buzgó tevékenysége s aldoztatkozás-e elismerése jeléül örökös tiszteletbeli el-nökévé választotta. Melyről szóló jegyzőkönyvi kivonatot, egy küldöttség élén Petrovits Gyula apát-plébános szép beszéd kíséretében nyújtott át az érdemes férfinak. Az ekként megüre-sedett elnöki állás az iskolaszék egyik tevé-keny, az egyház és iskola érdekében fáradhat-lan munkásságot tanusító tagjával, Dr. Bodnár Istvánnal töltötte be, ki elnöki működését az-zal kezdte, hogy további intézkedéseig az is-kolánál működő tanítók jutalmazására évenként 100 koronát ajánlott fel, mely összeg tanév végén az iskolaszék ítélete alapján azon tanít-óknak lesz kiadva, ki iskolájában a legjobb eredményt mutatja fel. Ezen iskolaszék régi és új elnökei nemes tettükkel azt igazolják, hogy az iskola érdekeit nemcsak szóval, hanem aldoztatkozásukkal is hiven szolgálják.

Tolvaj inas. Jármay József balkányi lakos Horvát Lajos nevű inasa értéktár-gyak ellopása után megszökött.

Saját gyártmányu glase
börkeztyük 2 K 40 fill.

MELLFÜZŐKET (Miedert) mértékszerint jótállással készít

Blumberg József keztyű-, kötszer- és fűzőkészítő

Nyiregyházán, Városház-tér 2. (R. k. Parochia épület.)

Eladó szén!

Van szerencsénk a t. közönség b tudomására hozni, hogy a telepünkön levő

poroszszen

készletünket métermázsánként 3 korona 80 fillérért áruba bocsátjuk.

Venni szándékozók városi irodánkban (Vármegyeház-tér 10. sz.) jelentkezhetnek.

Nyiregyházi
Villamossági Részvénytársaság

Megszökött elmebeteg. Pók Ferenc 46 éves timári lakos elmebeteg községből megszökött. A községek előljáróságait utasította alispánunk az elfogatására, nehogy magában vagy másban kárt tegyen.

Uj szivarok. Dec. 1-től Király elnevezéssel szivarok kerül forgalomba darabonként 4 fillérré, Coronusz nevű szivar a király arcképével ellátottan csomagolva darabonként 70 fillérré, ugyanolyan elnevezésű szivarok darabonként 1 K 20 fillérré.

Szabolcsmegye gazdasági egyesülete 1910-re tudvalevőleg kiállítást tervez. Nem érdektelen ránk nézve tehát az országos magyar gazdasági egyesületnek a gépgyárosok megkeresésére kimondott azon határozata, hogy évente legfeljebb 2 kiállítás rendezését pártolja. Helyesen tenné az egyesület, ha az elsőbbséget már most biztosítaná.

Adófizetés postai csekkel. Budapest állást foglalt a mellett, hogy 1910-től az adófizetés országszerte postai befizetési lappal történjék. Ez az intézkedés városunkban is sokat segítene az adózók helyzetén.

A Tulipán szövetség f. hó 22-én Budapesten a vidéki testvér egyesületek bevonásával értekezletet tart, melyen értesülésünk szerint — főispánunk is részt vesz.

Öngyilkosság. Gedő László kemecei pénzügyőr agyonlőtte magát és szörnyen halt.

Az „Apoló színház” e heti műsora pompás meglepetéseket tartalmaz. A legutolsó és legkitünőbb filmujdonságok kerülnek műsorra. Tanulságos, ismeretterjesztő felvételek. Látványosságok, balett, mesék, nagyszerű humoros képek stb. A 10 számból álló műsorból kiválóan látogatás Szt. Nazaire Kikötőjében. Remekül sikerült természetes felvételek. Élethű képekben láthatjuk a tenger óriásait, kereskedelmi és hadi hajókat, kikötő mozgalmas életét. Az arzenál hatalmas gépműhelyeit stb. A tánckirálynő. Gyönyörű színes balett látványosság. A nagynénóm! Kitűnő tréfás képsorozat. A bíró lelkiismerete. Nagyhatású realiztikus történet napjainkból.

Az elektromagnetikus album. Rendkívül mulattató bűvészi látványosság. Meglepő jelenetek. A királylány és a számbőr! Hoffmann meséiből. Gyönyörű jelenetek. Pompás színezés! Sicilia szigetén. Feltűnést keltő ujdonság a mely a pazar természeti szépségekben gazdag sziget leggyönyörűbb részleteit tárja elénk egy bajos szerelmi történeté eseményi körében. Ezenkívül még több csakis kitűnő kép! A színház várócsarnokában és a nézőtérre kellemes meleg és jó levegő van! Kedvezményes jegyfüzetek a pénztárnál kaphatók. Színháznyitás este 1/2 8-kor. Előadások kezdete 8 órakor.

Vasuti menetrend.

(Érvényes 1908. október hó 15-től.)

I. Nyiregyházára érkezik:

Debrecen-felől 6:41, 9:57, 1:37, 5:37, 8:24, 12:18
Szerencs-felől 6:31, 10:03, 1:39, 7:00, 8:43
Csap-felől 6:22, 8:46, 1:10, 8:15
Mátészalka-felől 6:15, 1:04, 5:13
Vásárosnamény-felől 6:25, 1:16, 6:46, 8:50
Tiszalök-felől 6:10, 10:03, 5:00
Dombrád-felől (Máv.) 7:56, 1:31, 3:31, 8:28

II. Nyiregyházáról indul:

Debrecen-felé 4:49, 6:50, 10:14, 2:08, 7:37, 8:56
Szerencs-felé 6:59, 10:04, 3:44, 5:46, 8:58
Csap-felé 6:55, 11:30, 2:00, 7:16
Mátészalka-felé 7:05, 1:59, 7:28
Vásárosnamény-felé 7:12, 10:30, 2:46, 7:32
Tiszalök-felé 7:10, 10:04, 5:55
Dombrád-felé (Máv.) 7:21, 11:46, 2:14, 5:48

Pályázat. Alispánunk egy 1700 koronával javadalmazott járásirnokai állásra irt ki pályázatot. A kérvényeket e hó 28-áig kell beadni.

Kinevezés. A főispán Alföldi Károlyt Kanyárra, Szabó Józsefet pedig Nagybakára anyakönyvvezető helyettesnek kinevezte.

A tehének tügygümőkórja. A sanatórium-egyletről leadott cikkünkre való utalással arról értesít bennünket egyik állatorvosunk, hogy a földmívelésügyi miniszter utasította az összes szabolcsmegyei állatorvosokat a tehének gümőkórjának megfigyelésére, mely munkálatnál Marek dr. könyve szolgál irányadóul.

Póttartalékosok segítése. A hadügyminiszterium hiráda szerint a póttartalékosok hozzátartozóit segítyezni fogják mindaddig míg azok rendkívüli szolgálatot végeznek Boszniában.

Esküvő. Mitternacht Rózsikával, Mitternacht Izrael és neje kedves leányával folyó hó 29-én tartja esküvőjét Lieber Márton Nyiregyházán.

Öngyilkosság. Hétfőn reggel Turnusz József, helybeli kereskedő segéd halántékon lötte magát s azonnal meg is halt. — Hogy a jó családból való, szolid életű, szorgalmas fiatal ember e tettét miért követte el, azt tudni nem lehet; — de mivel erről előzőleg említést nem tett senkinek, még azon barátainak sem, kikkel előző éjjel az „Emke” kávéházban billiárdozott — sőt ezeknek azt mondta, hogy másnap Miskolcra utazik — és sem szüleinek, sem hozzátartozóinak levelet nem hagyott hátra, — következtetni lehet, hogy tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Uj nevek. A községek neveinek kiigazítására kiküldött bizottság elkészült Szabolcsmegyére vonatkozó munkálatával. E szerint a községek neveit a következőkép egészítette ki: Nyiribrony, Nyirkércs, Nyirpazonny, Tiszarád, Nyirtét, Nyirtura, Büdszentmihály, Tiszartardos, Polgár, Tiszabercel, Tiszanyagfalu, Rétközberencs, Nyirtass, Szabolcsveresmart, Nyirmártonfalva, Nyirmihálydi, Érpatak. (Hugyaj helyett) Nyirbogát, Nyirgyulaj, Nyirjákó, Nyirpilis, Tiszaágtelek, Révaranyos, Tiszabездé, Ujkenéz, Nyirlövő, Tiszamogyorós. Ezenkívül a kötő jellel írott eddigi helyneveket pedig egy szóba rendelte összeírni. (pl. Nagyhalász.)

Késés mindenfelé. Az utóbbi napokban olyan késedelmoskedések történnek a vasúton és a postán egyaránt, amire még nem volt példa. Igaz hogy az időjárás is eléggé kedvezőtlen néha, mint például hétfőn, amikor a hirtelen jött 20-os hidegben 18 szál drótja pattant el a szabolcsmegyei vasútzármnek úgy hogy másnap reggel harangjelzés nélkül bocsátották szét a vonatokat.

Máskor arról irtunk ujdonságot, ha valamelyik vonat késett, de ezt most nem tehetjük, mert a késések már nem mennek ujságszámba. De az már szenzációt keltett az utasok között, hogy szerdán pontosan bejött a debreceni vonat, csak hogy az ellenvonat késése miatt rendes időben már nem indulhatott el. Nem tudjuk, hogy mi lehet ennek a rendetlen járásnak az oka. Amerikázik-e a személyzet a vasutas szövetség feloszlata és beszédett pénzének elkobzása miatt, vagy pedig a forgalmi eszközök hiányosságát okoljuk, melyet csak fokoz az, hogy Budapest rendező pályaudvarára egy csomó kész vonat van internálva. A személyzet körében elkedvetlenedés mutatkozik ugyan a nyiregyházi és kisvárdai fiókszövetségek feloszlata következtében, csak hogy nem olyan mértékben, a miből következtetni lehetne az általuk tagadott Amerikázásra. A helyzet azonban sürgős orvoslást kíván, mert tarthatatlan a helyzet, ha meggondoljuk, hogy a régi jóvilágba sülyedtünk vissza, amikor végrendelet nélkül nem volt tanácsos Budapestre indulni. Ha eltekintünk is attól, hogy a vonatoknak sehol sincs csatlakozásuk s így megeshet, hogy a megyéinkből elinduló utas harmadik reggel jut hazánk fő- és székvárosába, lehetetlen rá nem jönnünk, hogy a rendetlen üzem a vasuti szerencsétlenségeknek állandó forrása, mely hiedelmünket csak megerősítik a budapesti lapok, amelyek egyre másra hozzák az ország különböző részein előfordult balesetek leírását.

Hirdetési tanácsok. Ne szövegezd hirdetésedet teljesen azonos módon a többi szakmádbeli céggel. — A szöveget lehetőleg sűrűn kell változtatni, és nem ugyanazt közölni hónapról-hónapra, évről-évre. — Nem kell a szöveget sok tartalmatlan szóval megtölteni. — Nem szabad a hirdetésben üres dicsekvést, nagyhangu bombasztot használni, vagy olyasmit ígérni, amit nem lehet teljesíteni. — Ne essél kétségbe, ha az eredmény rögtön nem mutatkozik.

Rendnek muszály lenni. Tegnap előtt a Templomtérén lakók csodálkozva észlelték, hogy az ág. ev. toronyban a negyedórát kísérő csengetés hosszabb időn keresztül elmaradt. Telefonon jelentést tettek a tűzoltóknak, ahonnan telefonáltak a toronyba, csak hogy eredménytelenül. A vizsgálat kiderítette, hogy az egyik ór ott hagyta szolgálati helyét, a másik pedig ittasan aludt. A tűzoltó parancsnok a polgármester hozzájárulásával azonnal elcsapta az óröket.

Tűz. Veszedelemes tüzet folytott el e hó 19-én a tűzoltóság a kállai utca 32 sz. a. lévő háznál. Egy gerenda gyuladt ki a kéménytől, melynek füstjét azonban idejében észre vette a toronyőr. Itt említjük meg azt a rendszertelenséget, amely városunkban a sertésperszeléseknél észlelhető. Egy pár ember rendszeresen bejelenti az őrségen a perszelést, de a többség nem törődik vele és gyakori e miatt a vaktüzi láрма.

Rendnek muszály lenni. Pár napon keresztül esett csak a hó és volt sikos a járda már is egész sereg embert citált be a rendőrség a járdák tisztatlansága és felnem homokozása miatt. Helyesen tette, hogy figyelmeztette őket a következményekre, amely másod izbeni feljelentésnek már szigorú pénzbüntetés kiszabását jelenti.

Felhivatnak a helybeli, valamint az idegen illetőségű helyben tartózkodó 1888., 1887. és 1886. évben született hadkötelesek, hogy a városházán, a katonaugyosztályban az összeírási lajstromba leendő felvételük végett, a f. év nov. 30-ig 10—200 koronáig terjedő pénz-bírság, vagy megfelelő elzárás terhe alatt jelentkezzenek. Az idegen illetőségűek keresztlevelüket, munkakönyv stb. hozzák el magukkal. — A városi hatóság.

Talált tárgy. Rendőrségünkhöz a roncsoló toroklob elleni oltáshoz használt orvosi műszereket szolgáltatottak be.

Színház. Zilahy Gyula színtársulata 3 napon keresztül tartott előadásokat városunkban. Ez az idő rövid ahhoz, hogy a 2 ujtágok képességéről a régiék tehetségének fejlődéséről a nagy közönség bírálatot alkothasson. Általánosságban azonban elmondhatjuk, hogy a tagok elég jól játszottak. Ma egy hete a Folt a mely tisztit című darab ment. A darab jó, csak hogy régi s így nem nagy közönséget vonzott a jéghideg füsttel telített színházba. Gazdy Aranka és Lugossy Béla ujtágok kedvezően mutatkoztak be. A régiék közül Hahnel, Lukács és Györe érdemének kiemelését. Vasárnap a gyermek előadása ment. A színházban kedvezőbb volt a levegő, habár megesett most is, hogy a színésznők piros kendőket vettek fel a gyászos jelenetekhez. Ezen kívül a sugó is tul hangos volt néha. A padok pedig csak nem megteltek. Az előadás eléggé gördülékenyen ment. Báthory Mária tetszett legjobban a közönségnek, de Bérczy, Lugossy, Hahnel, Szilágyi és Krasznay is kapott megérdemelt tapsokat. Hétfőn a Kék egeret adták. A darab hála istennek még nem a mi színpadunkra való, annyira nagyvárosi a meséje, beállításai egyaránt. Hahnel Aranka lenge öltözetében kitűnően játszotta nehéz szerepét, Lugossy iránt is jobban felmelegedett a közönség mint első szereplésénél. Ez este művészi egyéniséget mutatott be. Békés Gyula a régi jó volt, akinek a játékát mindig szívesen honorálják a nyiregyháziak. Györe, Huzella, Lukács, Krasznay ügyesen mozgottak a színpadon és ki egészítették a darab egyöntetű lejátzását.

Az elemi iskolai tanítók, mint értesülők, mozgalmat akarnak indítani aziránt, hogy a téli hónapokban csak délelőtt legyen tanítás az elemi iskolákban. Ha valamit, úgy ezt szívesen hallja velem együtt sok száz szüle. Hat usque tíz éves gyermekekre úgy is valószínű kinzás, hogy alig teszik le a kanalat, már megint ködös, boros, lucos, sokszor csikorgó hideg időben iskolába kell rohanniuk, hogy ott fülledt levegőben, tökéletlen villágosság mellett tovább tanulhassanak. A délelőtt és délutáni tanítás közben ugyanis téli időben alig lehet a tantermeket kellőképpen szellőztetni és ismét befűteni, mert egy egész rakás tanuló, ki az iskolától távol lakik, tarisznyában viszi magával kis ebédjét s azokat a szellőztetés okából lelketlenség volna a barátságatlan utcákra és udvarokra utasítani, hogy ott a meghülés ezer veszedelmeinek tegyék ki magukat. A korán beálló sötétségre való tekintettel eddig úgy intézkedett az iskola vezetősége, hogy a délutáni tanítás félkettőkor kezdődött. Ez azonban csak szaporította a többi nehézségeket s igen sok család ebédkori nyugalomát és szokott rendjét zavarta meg. Ugy velem, hogy a délelőtt 8-12-ig való tanulás unos untagig elegendő a téli hónapokban s ezért ezer és egy okból örömmel veszem tudomásul a tanítóság mozgalmát. Adja Isten, hogy gyermekeink érdekében teljes sikere legyen! Egy apa.

Rossz ízű gyógyszert gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos creosot-preparatumot rendel, a gyermekekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen ízű. Ha ellenben az orvos „Sirolin-Roche“-t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó kellemes íze van. „Sirolin-Roche“ a legjobb bükkfakátrány-preparatum, mely nem árt és méregtelen. A gyógyszertárakban kapható.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ékszerre van szükséges, és ezt jutányos áron óhajtja beszerezni, úgy forduljon bizalommal Vrabcz órás és ékszerészhez (Nyiregyháza Iskola-u: 8) Javításokat pontosan, jutányosan és jóállás mellett készít.

Dietrich féle tea-rumok. Cuba, gyöngy és jáva kávék beszerezhetők 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol, **Hirschler Mór** fűszerkereskedőnél Nyiregyháza. Ugyanott m. kir. lőpor-, patron-, játszó-kártya és hegedűhur árusítás nagyban és klesinyben.

A Pesti Napló 60 éves jubileuma. Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul

elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori frisséssel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-dik évfolyamatot irhatja ki hemlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vitta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban, a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdni 60 dik évfolyamatát, újkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valószínűleg szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes disz-művel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekai“ lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszalbumnak, mely a szépművészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindenyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pest Napló minden előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küldi a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI, Andrássy-ut 27.

Különfélék

A hízogés cáfolata. Kanut dán királyról mondják, hogy udvaroncainak hízogése rendkívül bosszantotta, mert utoljára már annyira mentek, hogy képmutató arccal bizonyították, hogy királyuknak semmi sem lehetetlen.

A király homlokát roncolva megparancsolta, hogy vigyenek a tengerpartra egy széket a dagály közeledtekor, azután a hízogéktől környezve helyet foglalt és várta a dagályt, mely mind közelebb ért lábaihoz, majd ráparancsolt az enyelgő hullámokra, hogy vonuljanak vissza, mert ő a tenger királya!

De a víz csak emelkedett, míg végre lábait is ellepte. Ekkor udvaroncainhoz fordulva így szólt:

— Lássátok mily hatalmas vagyok én?

Ezen időtől fogva számúzve volt a hízogés udvarából.

Gyors előléptetés. Oroszországban történt, hogy I. Pál cár, aki különködéséről ismeretes, Pétervárott jártában kénytelen volt egy kis hid előtt megállni, melynek jókarba helyezésén utász katonák dolgoztak. Ki kellett szállnia kocsijából, mert a hidon még kocsi-val nem lehetett átkelni. Hirtelen haragu lévén, mint híres elődje, Nagy Péter, bosszúában a legszélről dolgozó utász katonát kezdte alaposan ütlegelni, aki igazi orosz megadással tűrte az atyuska döngetését.

A jelenlévő tiszt, ki az utászmunkát vezette, rendületlen nyugalommal szalutált az önkezüleg kiszolgáltatót legfelsőbb büntetéshez.

Mikor a cár őt észrevette, egész közel lépett hozzá és környezetéhez ekkép szólt: — Lássuk, ez is egy az én semmit sem tudó ezredemből.

A tiszt azonban sietve válaszolt:

— Bocsánat Felső, én kivétel vagyok és mindent tudok.

— Ugy? — szólt gunyosan a hatalmas uralkodó — azt majd mindjárt meglátjuk! Ha mindent tud, hát mondja meg, hogy ezek a lusta fráterek hány másodperce dolgoznak már ezen a hidon?

— Kilencvenkétezerháromszázhatvankilenc másodpercig — volt a merész válasz.

— S ezt ily pontosan tudja? kérdezi tovább Pál, akinél a harag kezdett helyett adni a derűs hangulatnak.

— Máskép hogy merném azt Feleségednek jelenteni! — felelte a tiszt, aki még csak hadnagy volt.

— Ennek örülök — mondá a felség — kell is, hogy tisztjeim mindent tudjanak. Ezzel hátat fordítva, utját gyalog akarta folytatni. A fiatal hadnagy azonban elérkezettnek látta a pillanatot arra, hogy a cár kedvező hangulatát kihasználja és hirtelen a legmerészebben azt kérdezte a cártól, hogy vajjon a császár is tud-e mindent?

A környezet megrémült e hallatlan szemtelenségen, de a cár, akinek nagyon jó kedve lett, visszafordult és mosolyogva szólt:

— Természetesen fiam, csak kérdezz!

— Felsőged tudja tehát a nevemet?

— Taropki gróf — felelte gyorsan az uralkodó.

— Helyes! És mi vagyunk? folytatá amaz hegykén.

— Gárda kapitány! — válaszolt a cár — de most már vége legyen ám a kérdészködésnek — és nevetve távozott.

— Köszönet Felső! — dadogta az eddigi hadnagyocska, aki néhány perc alatt a császár véletlen szeszélyéből gárda kapitány-nyá és gróffá lett.

Sajnos, amint a történelem följegyzi, ezen cári kény nem akadályozta meg, hogy Taropki később részt ne vegyen jótévedője ellen azon özszeesküvésben, mely 1801-ben I. Pál halálát okozta.

CSARNOK.

Krónika.

Hatvan éve bár betelve,
Mégis ifju s áll Vekerle,
Erős vállát huzza-vonja
Két országnak terhe-gondja.
Mit az osztrák nem tud, nem ért,
Vekerléhez mennek azért,
Most végre az ész is nálunk,
Hát nem is kapitulálunk.
Amit forral kint a sógor,
Tudja, látja ő azt jókor.
Bent ha duzzog az uj szittyá,
Okkal-móddal elsimitja.
Ha az oláh, horvát ugat,
Mindég talál ő kiutat.
Hogyha forrong szerb és török,
— Ez a lamentálás örök —
Figyelembe nem is veszi,
Allah irgalmazzon neki!
Készül harc itt, készül harc ott,
Elhárítja a kudarcot.
Mig Aerenthal izog-mozog,
Nálunk rég rendben a dolog.
S ezt csinálja mind Vekerle,
A nagy szív és a nagy elme.
Am én mégis azt kívánám,
Lenne mindnyájuknak pártján.
Együtt érez vele a hon,
Az előtt, most s mindenkoron.
Egyet mégis csak ott nem ért,
Hogy nagyon szoritja a prést.
Régi dolog: rác, magyar, tót,
Nem szívesen fizet adót.
Már bizony odajutottunk,
Hogy a talaj ing alattunk.
Te vén ember, csacska gyermek
Adótól nem menekszel meg!
Te kis öleb, nagy komondor,
Végrehajtó rád is gondol.
Bóg a borju, a nagy marha,
Mert nehéz adó van rajta.
Genge ténsur, mágnás, paraszt,
Beadhatod te a panaszt!
Nincsen arra paragratus
Az a jelszó: fizess vagy fuss!

Am ez mind csak kísértés volt,
— Krónikámban ez bizony folt —
De Bodóné is hiába
Nem így szóit: „Mi a bor ára?“
Visszatérek hát a pontra,
Hol versem megakasztotta
Az átkozott fránya adó...
Verje meg a Mindenható.

Azon kezdém, hogy Vekerle
Hatvanat megünnepelte,

Otthon boldogan és szépen
Hű családjának körében.
Szép hazánknak bölcs vezére,
Élted Isten óvja-védje!
Mit milliók hön akarnak,
Vidd ki azt mind a magyarnak!

Dömötör György.

Kedves munkatársunkra való tekintettel készsé-
gesen helyet adtunk költeményének.

(a Szerk.)

Szerkesztői üzenetek.

D. Gy. urnak Tiszalök. Az ígért cikket
nem kaptuk meg. Mi ennek az oka? Szives
üdvözlöt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Hirdetések.

A legszebb
karácsonyi
és ujévi
ajándékok

bámulatos olcsó árban

RÓSE DEZSŐ

közkedvelt arany-, ezüst-, ék-
szer- és óra-raktárában sze-
rezhetők be

DEBRECZENBEN, (Főter, 55. szám.)

Hungária kávéház mellett.

Felhívás.

Nyiregyháza város képviselőtestülete K.
17908—1908. sz. alatt elhatározta, hogy akik-
nek szülőjük nincs, vagy szülőjük idegen ha-
tárban van, ha az év folyamán saját (házi)
szükségletükre szánt bormennyiségét bejelen-
teli a folyó 1908. október hó 1-től 1909. szeptem-
ber 30-ig terjedő időre abban a kevezményben
részesülnek hogy a törvényes boritaladó helyett
a) 500 literig terjedő mennyiség után 10 K
b) 1000 „ „ „ 20 K
c) 1500 „ „ „ 30 K
boritaladó átalányt és ennek 20 százalékát,
mint borfogyasztási pótdadó-átalányt kötelesek
fizetni.

Ki e kedvezményi igénybe venni ki-
vánja, köteles a házi szükségletére szánt bor-
mennyiségét f. évi december hó 15-éig be-
zárólag a városi számvevői hivatalba beje-
lenteni.

Akik e kedvezményt igénybe venni nem
kivánják, illetőleg a bejelentést elmulasztják,
azok a törvényszerű boritaladót és fogyasz-
tási pótdadót kötelesek megfizetni. — Akik
pedig a tényleg fogyasztandó bor mennyisé-
gét idejében egyáltalán be nem jelentették,
azok jövedéki kihágást követnek el és velük
szemben az 1892. évi XV. t.-cz. teljes szigora
fog alkalmaztatni.

Nyiregyházán, 1908. november hó.

Májerszky Béla,
polgármester.

444|1908.

Meghívó.

Alapszabályaink 15. §-a szerint a
„Nyiregyházi statusquó izr. hitközségnek
választóképes tagjait, 1908. évi novem-
ber hó 29-én délelőtt 10 órakor a vá-
rosháza dísztermében tartandó

rabbi választó közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

Kelt Nyiregyházán, 1908. évi no-
vember hó 19-én.

Dr. Rosenberg Emil
hitközségi elnök.

K. 18637/1908.

Hirdetmény.

A szegődvenyes városi ács, kőműves
és asztalos; — burkolók felfogadására, va-
lamint a város területén levő dágványos he-
lyek feltöltésére szükséges föld és egyéb
anyagok fuvarozásának biztosítására árlej-
tést hirdetek.

A zárt írásbeli ajánlatok folyó évi de-
cember hó 1-ének déli 10 órájáig hozzám
adandók be.

Részletes árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsosi hivatalban a hivatalos órák
alatt tekinthetők meg, illetve szerezhethők meg.
Nyiregyházán 1908 november 13,

Májerszky Béla
polgármester.

Pályázati felhívás.

a Faludi Gáborné jótékonycélu alapítvány
tárggában.

A „Báró Hirsch Mór Jótékonyági és
Önsegélyző Egyesület” elnöksége az egye-
sület kebelében fennálló Faludi Gáborné ala-
pítvány kamataiból esedékeské váló három,
esetleg négy 100—100 koronás kiháza-
ítási segélydíjra pályázatot hirdet.

A kiházasítási segélydíjra — az alapít-
ványi oklevél értelmében — csakis oly ki-
fogástalan előéletű hajadonok tarthatnak igényt
kiknek szülői, vagy ezek egyike legalább
öt év óta mng-zakítás nélkül tagja az
egyesületnek.

A pályázati kérvények 1909. január hó
20-ig bezárólag az egyesület központi titkári
hivatalában nyújtandók be.

Később beérkező kérvények, tekintet-
tel arra, hogy a bizottság 1909. február 6-án
tartandó ülésében dönti el a pályázatot, fi-
gyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez csatolandó a hajadonok
keresztlevele, illetőleg születési bizonyítvá-
nya, továbbá ugyanott megjelölendő a völe-
gény foglalkozása és pontos lakóhelye.

A megszavazott segélydíj csak abban
az esetben válik esedékeské és fizettetik ki,
ha a házastársak házassági bizonyítványukat
legkésőbb 1909. december 31-ig a központi
titkár kivatalban bemutatják.

Ezen határidő elmulasztásával a segély
díjak elévülnek és az ekképen üresedésbe
jött alapítványi segélyre a következő évben
újából pályázat fog hirdettetni.

Egyéb szükséges fölvilágosítással a
központi titkári hivatal szolgál a hivatalos
órák alatt.

AMPUTÁLTAK

A KELETI által készített **mulábak** és **mükezek**
járó és nyújtókészülékek a legnevesebb szakorvosok
véleménye szírint a legjobbak a világoa.

Elegáns
könnyű járás!
Több évre ter-
jedő jótállás!
Mérsékelt árak

Orthopediai mü-
intézetem 30
éves fennállása
teljes biztosítékot
nyújt az általam
szállított készüle-
kek szakszerű,
kifogástalan elké-
szítéséért

Képes leíraso-
kat küld ingyen
és bérmentve

Keleti J. orvos-sebész és test-
egyenészeti müintézet

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Sóstói villa

kis szőlőteleppel megvételre kerestetik.

Ajánla-
tok: **Dr. Fried Alfréd fogorvos-**

hoz, Marsalkó Lajos-féle ház

Pazonyi-utca 5. sz. intézendők.

Aki tudja, hogy házi használatra új padlómáz létezik,
mely két órán belül csontkeményé szárad

az csak a mosható **Eisenstädter Testvérek féle**
törvényileg védett

EGLASINE padlófénymázt fogja hasz-
nálni, mely a következő

színekben, u. m.: 1. sz. **világos-sárga**, 2. sz. **barnás-
sárga**, és 3. sz. **mahagóni-barna** színben kerül forgalomba,
és melybel 1 kiló 14 négyszögméter felület bemázo-
lására elegendő.

Az Eglasine előnye az eddig használatban volt padló-fénymázak fölött elsősorban
az, hogy szagtalan, másodsorban pedig, míg az eddigiek hosszú ideig száradván, tapa-
dósak voltak, és így a port, piszkot is magukhoz vonták, addig az Eglasine gyorsan
szárad és keménysége mellett sem törékeny, hanem megtartja rugékonyságát az időelötti
kopással szemben. Az **Eglasine** az 1902. évi londoni nemzetközi kiállításon **leg-
felsőbb kitüntetés** nyerte. — **Raktár Nyiregyházára:**

Hibján Sámuel utódainál.

Telefon 19.

Mandl Emil szénraktára.

Nyílt egész fuvarokban, avagy
a raktáramban átvéve

100 kg. Porosz szalon-sz. 4'—K	
100 „ „ téglá-brikett 4'—K	
100 „ Tatai tojás-brikett 3·60K	
100 „ Királdi-szén	2·40K
100 „ Vágott fa	2·40K

500 kilogrammnál kisebb té-
telek zsákolva 20 fillérrel ma-
gasabb árban.

Valódi Perzsa és Smirna
szőnyegek
szoba üszekötők, táskák, Caramenie függönyök
óriási választékban kaphatók és megtekinthetők
november hó 24-ig
HOFFMANN ARTHUR butorraktárában

Dr. Zinner Samu ügyvédi iro-
dáját Széchenyi-tér 8. sz., Man-
del Emil-féle házba helyezte.

Szőlő oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen
és bérmentve küldöm meg aki címét tudatja.
Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni
nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.
Gyökeres oltványokból, amerikai és európai
sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű
„Delawaré”-ből 1¹/₂ millió készlet.

Olesó ár és pontos kiszolgálás.
Szűcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schiebt szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Sirkövek

tíz százalékkal
olcsóbb
mint bárhol.

Nyiregyháza,
Kótaji-utca 5. szám.

Hirdetések

jutányosan fevé-
tetnek a kiadóhivata-
ban.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza
Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb
stilü ebédlő és háló szobákat, saját
készítményü kárpitozott butorokat,
ugymint ebédlő divánok és salon gar-
niturákat a legujabb kivitelben és leg-
jobb minőségben jutányos árak és
pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Jó karban lévő Strobl Fri-
gyes-féle zongora Nádor-utca
9. számú házban eladó.

Használt tölgyfa

hordók

minden nagyságban és gesztenyefa
transport-hordók jó állapotban

jutányos áron eladók
Wolf Lipót Fiai cégnél

Kismartonban, Sopron m.

Lichtenberg Jakab

legnagyobb cipőraktára

Nyiregyházán.

(R. kath. parokhia sarok.)

Mértékutáni megrendelések gyorsan foganatosíthatnak.

Aki olcsón akarja őszi láb-
beli szükségletét beszerezni és
hiányát érzi női, férfi- és gyer-
mek cipőknek, avagy férfi- és
gyermek csizmáknak, forduljon
bizalommal hozzám és előre is
biztosíthatom, hogy szolid árak
mellett, pontosan és elsőrangú
készítményekkel fogom kiszol-
gálni. Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség jóakara-
tába ajánlva, vagyok tisztelettel

Lichtenberg Jakab.

Telefon :
Főüzlet: 140

Telefon :
Nyomda: 182

Piringer J. Utóda (Borbély Béla)
könyvnyomdája, könyv- és papírkereske-
Nyiregyháza, Városház-épület

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelőleg, mo-
derni berendezett **könyvnyomdáját**, mo-
minden e szakma vágó munkák elkészítésére.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!
Könyvkötészetét, hol jó munka ol-
csón készült **irodaszer-raktárát**,
mely friss árukkal lett most ellátva.
Nagyforgalom! Kevés haszon!

Telefon :
Nyomda: 182

Telefon :
Főüzlet: 140

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete

Nyiregyháza.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőim-
mel közölni, hogy az őszi szövetek
uri öltönyökre nagy mennyiségben a
legújabb mintájú és legjobb minőségben
megérkeztek, melynek megtekintésére
tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel **Guttman Henrik.**

Az őszi idényre már megérkeztek

KREISLER SIMON

divat és kézműáru üzletébe Nyiregyháza
a legújabb kosztüm-kelmék, flanelek, loden-kelmék,
mosóbarchetek.

Raktáron tartok valódi cérna, da-
mast, gradli és schifon vásznakát.

A legújabb

angol gyapju kelmék uri- és fiu öltönyökre

nagy választékban.

Továbbá ajánlom kizárólagos szőnyegáru üzletemet
ahol mindennemű függönyök, asztalterítők, linoleumok, paplanok, mat-
racok, mesés olcsó árakban szerezhetők be.

Tisztelettel :

Kreiser Simon.

Saját sajtólása, kókuszolajból nyert
szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő : Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Állandó raktár
gyászkalapokban

HALMÁGYI SÁMUEL UTÓDA

Nyiregyháza és vidéke legnagyobb női divat és kalap áruháza.

Tokaji-utca 1. sz. (Főtér.)

Különféle
szőrme, muff és boa.

1908.

1908.

Az őszi és téli idényre a legelegánsabb ujdonságok megérkeztek

óriási választékban és **bámulatos olcsó árak**

mellett kaphatók: szőrme és plüsch kabátok, Ferenc József zsaketek 26 kor.-tól feljebb,
városi és utazó bundák, leány és gyermek felöltők minden minőségben.

Párisi modell kalapok!

Párisi modell kalapok!

**Bámulatos
olcsó árak!!**

A nagyérdemű hölgyközönség b. pártfogását és személyes
meggyőződését kérve vagyok kiváló tisztelettel

Halmágyi Sámuel Utóda.

**Női
pongyolák.**